

BAROK

ramy czasowe: Europa – koniec XVI w. do poł. XVIII w., Polska – koniec XVI w. do lat 40. XVIII w.

pojęcia: kontrreformacja, teatralizacja życia, metafizyka, sarmatyzm

filozofia: spirytualizm, mistycyzm, kartezjanizm, racjonalizm, sceptycyzm

sztuka – cechy; cechy stylu barokowego w architekturze i malarstwie

teatr

cechy literatury

cechy nurtów literackich w Polsce:

sarmacki: Jan Chryzostom Pasek, Waław Potocki

dworski: Jan Andrzej Morsztyn, Daniel Naborowski

metafizyczny: Daniel Naborowski, Mikołaj Sęp Szarzyński

nurty literackie w Europie:

manieryzm (formalna doskonałość i idealna harmonia elementów dzieła);

marinizm (ośnienie odbiorcy pięknem);

konceptyzm (zaskoczenie, ośnienie, rozbawienie odbiorcy pomysłem);

poezja metafizyczna (religijna, duchowa)

twórcy:

Mikołaj Sęp Szarzyński – *O nietrwalej miłości rzeczy świata tego, O wojnie naszej, którą wiemy z szatanem, światem i ciałem*

Daniel Naborowski – nurt metafizyczny: *Krótkość żywota, Marność*, nurt dworski: *Na oczy królowny angielskiej*

Jan Andrzej Morsztyn – *Do trupa, O swojej*

Jan Chryzostom Pasek – *Pamiętniki*

Waław Potocki – *Wojna chocimska, Nierządem Polska stoi, Zbytki polskie*

wzorce osobowe:

szlachcic sarmata (*Nierządem Polska stoi, Zbytki polskie, Pamiętniki*);

dworzanin (*Na oczy królowny angielskiej, Do trupa*);

żołnierz – patriota – obywatel (*Pamiętniki*)

barokowe **motywy**: *vanitas* (marność) – M. S. Szarzyński, D. Naborowski; Bóg – M. S. Szarzyński; miłość dworska, piękno zmysłowe – D. Naborowski, J. A. Morsztyn; życie żołnierskie, szlacheckie, ziemiańskie – J. Ch. Pasek

nawiązania do baroku